

**INVENTARIS GEVONDEN MATERIAAL EHRENFEST BIBLIOTHEEK
LORENTZ INSTITUUT, UNIVERSITEIT LEIDEN – JULI 2005**

Door R. Boeyink

01. Handgeschreven artikel

"Randwinkel gesättigten Lösungen an Kristallen

Gedateerd: omstreeks 1896

Auteur: Agnes Porkels

Omvang: 4 kantjes dubbelzijdig, Duits

02. Handgeschreven brief aan M. Planck alias Geheimrat (waarschijnlijk nooit verstuurd)

Gedateerd: 05/04/1912

Auteur: P. Ehrenfest

Omvang: 1 kantje dubbelzijdig, Duits

03. Getypt manuscript

"Kovarianzeigenschaften der Feldgleichungen der auf die verallgemeinerte Relativitätstheorie gegründeten Gravitationstheorie"

Gedateerd: Zürich, ongedateerd (omstreeks 1914)

Auteur: A. Einstein en M. Grossman

Omvang: 13 kantjes enkelzijdig, Duits

04. Handgeschreven brief

Gedateerd: Leiden, 16/05/1930

Auteur: P. Ehrenfest

Omvang: 2 kantjes enkelzijdig, Nederlands

05. Handgeschreven brief bij een gedrukte brief over het gymnasium onderwijs

Gedateerd: 23/05/1917

Auteur: J. Hooykaas

Omvang: 1 kantje dubbelzijdig, Nederlands

06. Origineel handgeschreven manuscript "On the adiabatic invariants of mechanical systems"

Gedateerd: Augustus 1917

Auteur: H.A. Kramers (niet gesigneerd)

Omvang: 17 kantjes enkelzijdig, Engels

07. Handgeschreven toelichting bij aangehecht artikel "Schallausbreitung in teilweise dissoziierten Gasen"

Gedateerd: April 1920 (ongedateerd)

Auteur: A. Einstein

Omvang: 8 kantjes enkelzijdig, Duits

08. Handgeschreven brief inclusief verslag van voordracht van Niels Bohr

Gedateerd: 29/03/1921 & ongedateerd

Auteur: H.A. Kramers

Omvang: 3 kantjes dubbelzijdig, Nederlands & 5 kantjes enkelzijdig, Engels

09. Handgeschreven brief

Gedateerd: Kopenhagen, 02/04/1921

Auteur: H.A. Kramers

Omvang: 2 kantjes dubbelzijdig, Nederlands

10. Artikel "Atomic Structure" met aantekeningen van Paul Ehrenfest

Gedateerd: 16/09/1921

Auteur: N. Bohr

Omvang: 4 kantjes enkelzijdig, Engels

11. Handgeschreven brief inclusief artikel "Über die räumliche Anschauungsform"

Gedateerd: Leipzig, 22/10/1921

Auteur: G. Jaffé

Omvang: 2 kantjes dubbelzijdig, Duits

12. Handgeschreven brief inclusief artikel "On the curvature of space"

Gedateerd: 03/06/1922 & 29/05/1922

Auteur: A. Friedman

Omvang: 1 kantje enkelzijdig, Russisch & 11 kantjes enkelzijdig, Russisch

13. Manuscript met enkele aantekeningen van P. Ehrenfest en begeleidende handgeschreven brief van J.A. Schouten

Gedateerd: 15/04/1922 & 29/06/1922

Auteur: A. Friedman & J.A. Schouten

Omvang: 28 kantjes enkelzijdig, Russisch & 1 kantje dubbelzijdig, Nederlands

14. Artikel "Sur les fonctions quasiperiodiques"

Gedateerd: ongedateerd (na 1922)

Auteur: H. Bohr

Omvang: 3 kantjes enkelzijdig, Frans

15. Handgeschreven brief

Gedateerd: Delft, 09/02/1923

Auteur: J. Burgers

Omvang: 2 kantjes dubbelzijdig, Nederlands

16. Handgeschreven brief

Gedateerd: Delft, 17/02/1923

Auteur: J. Burgers

Omvang: 2 kantjes dubbelzijdig, Nederlands

17. Handgeschreven brief

Gedateerd: Delft, 20/02/1923

Auteur: J. Burgers

Omvang: 1 kantje dubbelzijdig, Nederlands

18. Handgeschreven brief en handgeschreven artikel "Über die Anhängigkeit der Entropie von der Teilchen Zahl"

Gedateerd: Berlijn, 28/06/1923

Auteur: R. Becker

Omvang: 1 kantje enkelzijdig & 6 kantjes enkelzijdig, Duits

19. Getypt manuscript "A Survey of the Radiation Hypothesis of Thermal Chemical Change"

Gedateerd: Augustus 1923

Auteur: W.C.M. Lewis

Omvang: 19 kantjes enkelzijdig, Engels

20. Getekend schematisch overzicht atoombotsingen

Gedateerd: na februari 1924

Auteur: P. Ehrenfest

Omvang: 1 kantje

21. Handgeschreven brief inclusief artikel in de Zeitschrift für Physik

Gedateerd: 08/03/1926

Auteur: A. Frumkin

Omvang: 1 kantje dubbelzijdig, Russisch

22. Handgeschreven manuscript "Quantentheorie des einatomigen idealen Gases - Zweite Abhandlung"

Gedateerd: December 1924

Auteur: vermoedelijk Albert Einstein

Omvang: 16 kantjes enkelzijdig, Duits

23. Handgeschreven note bij artikel "Bands in the secondary spectrum of Hydrogen"

Gedateerd: Februari 1925

Auteur: G.H. Dieke (ongesigneerd)

Omvang: 4 kantjes enkelzijdig, Engels

24. Handgeschreven brief bij artikel "Über die bedeutung des Gasgehalts von Metallen..."

Gedateerd: 22/05/1925

Auteur: A. Janitzky

Omvang: 1 kantje dubbelzijdig, Russisch

25. Handgeschreven brief

Gedateerd: Wenen, 13/04/1926

Auteur: Ph. Gross

Omvang: 1 kantje, Duits

26. Getypte notitie "Sur les équations de Dirac dans la théorie de relativité générale"

Gedateerd: ongedateerd (na 1926)

Auteur: V. Fock

Omvang: 3 kantjes enkelzijdig, Frans

27. Handgeschreven brief inclusief getypt artikel "Einige Anwendungen der Schwingungsgleichung der Quantentheorie"

Gedateerd: 10/11/1927

Auteur: O. Klein & P. Ehrenfest, O. Klein en G.E. Uhlenbeck

Omvang: 6 kantjes enkelzijdig, Duits & 11 kantjes enkelzijdig, Duits

28. Getypt spiekbriefje voor voordracht aan S. Goudsmit

Gedateerd: Najaar 1927

Auteur: P. Ehrenfest (ongesigneerd)

Omvang : 1 kantje enkelzijdig, Nederlands

29. Handgeschreven brief bij artikel "Over de voortplanting van electromagnetische trillingen"

Gedateerd: 09/12/1927

Auteur: G.J. Elias

Omvang: 2 kantjes dubbelzijdig, Nederlands

30. Afscheidrede H.A. Lorentz met handgeschreven aantekeningen/voorbereiding

Gedateerd: Februari 1928

Auteur: P. Ehrenfest

Omvang: verschillende notities, Duits

31. Getypt manuscript "Ueber das H-theorem von Anwachsen der Entropie..."

Gedateerd: Juli 1928

Auteur: W. Pauli jr.

Omvang: 25 kantjes enkelzijdig, Duits

32. Getypte brief aan P. Ehrenfest inclusief artikelen

Gedateerd: Lahore, 11/10/1928

Auteur: S.S. Bhatnagar

Omvang: 1 kantje enkelzijdig, Engels

33. Handgeschreven brief met publicaties

Gedateerd: Sofia, 20/05 >1929

Auteur: R. Zaycoff

Omvang: 1 kantje enkelzijdig, Duits

34. Handgeschreven brief inclusief artikel "The Magnetic Electron"

Gedateerd: Tisvilde, 22/05/1929 & ongedateerd
Auteur: N. Bohr
Omvang: 1 kantje enkelzijdig, Duits & 5 kantjes enkelzijdig, Engels

35. Handgeschreven brief inclusief manuscript van N. Bohr "Wirkungsquantum und Naturschreibung"

Gedateerd: Kopenhagen, 14/06/1929 & 1929
Auteur: H. Casimir & N. Bohr
Omvang: 1 kantje dubbelzijdig, Nederlands & 8 kantjes enkelzijdig, Duits

36. Handgeschreven brief inclusief aparte berekeningen

Gedateerd: Leiden, 08/07/1929
Auteur: A.J. Rutgers
Omvang: 2 kantjes dubbelzijdig, Nederlands & 3 kantjes enkelzijdig

37. Getypte brief begeleidend bij een artikel

Gedateerd: 24/08/1929
Auteur: Hans Meyer
Omvang: 1 kantje enkelzijdig

38. Twee handgeschreven briefkaarten

Gedateerd: 13/09/1929 & 23/09/1929
Auteur: W. Alexandrow
Omvang: 2 briefkaarten, Duits

39. Twee handgeschreven brieven en wetenschappelijke notitie

Gedateerd: Göttingen, 07/11/1929 & 16/11/1929
Auteur: Mayer (?)
Omvang: 10 kantjes dubbelzijdig & 8 kantjes enkelzijdig, Duits/Russisch

40. Handgeschreven brief inclusief artikel (reprint) met getypte aantekeningen

Gedateerd: 03/01/1931
Auteur: W.I. de Haas
Omvang: 1 kantje dubbelzijdig, Nederlands & verschillende notities van Ehrenfest

41. Satirische toneelstuk Faust in drie delen over de atoomfysica met tekeningen

Gedateerd: 1931
Auteur: N. Hahn
Omvang: 17 kantjes enkelzijdig, Duits/Frans

42. Handgeschreven brief en artikel "Ueber relativistische Statik"

Gedateerd: ongedateerd
Auteur: P. Epstein
Omvang: 1 kantje & 20 kantjes enkelzijdig, Duits

43. Handgeschreven (deel van een) artikel "Bemerkungen zu den mechanischen und elektrischen Analogien zum II. Wärmesatz"

Gedateerd: ongedateerd
Auteur: P. Ehrenfest (niet gesigneerd)
Omvang: 3 kantjes plus 4 kantjes met kleine berekeningen, Duits

44. Aantekeningen en voorbereidingen van voordrachten

Gedateerd: ongedateerd
Auteur: P. Ehrenfest
Omvang: 18 kantjes enkelzijdig, Duits

45. Handgeschreven brief aan Weyl

Gedateerd: ongedateerd
Auteur: A. Friedman
Omvang: 3 kantjes dubbelzijdig

46. 'Carbon-copy' van het Manuscript "Ueber einige Wirkungen von Strahlen III"

Gedateerd: Frankfurt a/M., ongedateerd
Auteur: F. Dessauer
Omvang: 15 kantjes enkelzijdig

47. 'carbon-copy' van artikel "Ueber die Differentialgeometrie einer Hermiteschen Differentialform ..." met aantekeningen van Ehrenfest

Gedateerd: ongedateerd
Auteur: J.A. Schouten en D. van Dantzig
Omvang: 8 kantjes enkelzijdig, Duits

48. 'carbon-copy' van artikel "Ueber die in der Wellengleichung verwendeten hyperkomplexen Zahlen"

Gedateerd: ongedateerd
Auteur: J.A. Schouten
Omvang: 7kantjes enkelzijdig, Duits

49. Handgeschreven manuscript over diffractietheorie

Gedateerd: ongedateerd
Auteur: ongesigneerd (Einstein of Sommerfeld?)
Omvang: 12 kantjes dubbelzijdig, Duits

50. Handgeschreven aanbieding van "Welke rol speelt de drietaligheid der afmetingen van de ruimte in de hoofdwetten der physica?"

Gedateerd: ongedateerd
Auteur: P. Ehrenfest aangeboden door H.A. Lorentz en H. Kamerlingh-Onnes
Omvang: 11 kantjes enkelzijdig, Nederlands

51. Getypt artikel "Ueber das thermische Gleichgewicht zwischen Quantenatomen und Hohlraumstrahlung"

Gedateerd: ongedateerd
Auteur: P. Jordan
Omvang: 9 kantjes enkelzijdig, Duits

52. Deel van een handgeschreven brief aan P. Ehrenfest (over matrixmechanica)

Gedateerd: ongedateerd
Auteur: H.B.G. Casimir
Omvang: 1 kantje enkelzijdig, Nederlands

53. Handgeschreven artikel "The general basis of the Rydberg-Ritz Formula"

Gedateerd: ongedateerd
Auteur: ongesigneerd
Omvang: 3 kantjes enkelzijdig, Engels

54. Getypt manuscript "La Théorie Nouvelle de M. Einstein et la Théorie des Quanta"

Gedateerd: ongedateerd
Auteur: M.I. Tamm
Omvang: 3 kantjes enkelzijdig, Frans

55. Getypt manuscript "Bemerkungen zur Einsteinschen Einheitlichen Feldtheorie"

Gedateerd: Moskou, ongedateerd
Auteur: M.I. Tamm en M. Leontowitsch
Omvang: 14 kantjes enkelzijdig, Duits

56. Verschillende gesigneerde artikelen en tijdschriften met aantekeningen van P. Ehrenfest

Gedateerd: verschillend
Auteur: A. Einstein
Omvang: verschillend

57. Verschillende gesigneerde artikelen met aantekeningen van P. Ehrenfest

Gedateerd: verschillend
Auteur: N. Bohr
Omvang: verschillend

58. Handgeschreven overzicht van publicaties tot 1922

Gedateerd: ongedateerd
Auteur: ongesigneerd
Omvang: 3 kantjes dubbelzijdig

59. Handgeschreven en getypte notities

Gedateerd: ongedateerd
Auteur: P. Ehrenfest
Omvang: verschillend

60. Handgeschreven wiskundige notities van P. Ehrenfest en tweede persoon

Gedateerd: ongedateerd
Auteur: P. Ehrenfest & onbekende auteur
Omvang: 19 kantjes dubbelzijdig

61. 'carbon-copy' van getypte brief met handgeschreven aanhef

Gedateerd: 28/05/?? (Het origineel is een Boerhaave archiefstuk uit 1921)
Auteur: N. Bohr
Omvang: 6 kantjes enkelzijdig, Duits

***

MAP01

Documenten met aantekeningen van P. Ehrenfest
29 items

MAP02

Publicaties van P. Ehrenfest

MAP03

Documenten m.b.t. Mevrouw Ehrenfest-Afanasjewa
15 items

MAP04

Overig Materiaal m.b.t. de Leidse Universiteit
17 items

***

Proefschriften met kanttekeningen van P. Ehrenfest

R.L. Krans (1931)
J. Tresling (1919)
D. Coster (1922)
H.B.G. Casimir (1931)
A.J. Rutgers (1930)
J. Tinbergen (1929)
G.E. Uhlenbeck (1927)